

Babel

Maandblad van de Faculteit der Geesteswetenschappen UvA • Jaargang 18 • nummer 5 • Februari 2010

Politicus Ahmed Marcouch:

'Je hebt handen om te werken
en niet om op te houden'

Docent Spaans Carmen Lie Luhuerta over vernieuwing en passie

Die lieve fiets aan de faculteit: eerst vergeten nu vereerd

'Mensen spelen een
hoofdrol als het gaat
om hun eigen leven.'

Eerst de geest, dan de vorm

Ahmed Marcouch is nu nog stadsdeelvoorzitter van Slotervaart. Op 7 december 2009 verloor hij de lijsttrekkersverkiezingen voor de stadsdeelraad van het nieuwe stadsdeel Nieuw-West van Achmed Baådoud. Momenteel hoopt hij via lijstduwersplek 29 van de PvdA-lijst in de gemeenteraad te komen. Ik had met hem een gesprek over politici met lef, levenskunst en antibiotica.

Tekst: Sophie Reinders
Beeld: Thomas Huisman

Deze week las ik in Trouw dat u met voorkeurstemmen in de gemeenteraad hoopt te komen. Maar voor een wethouderschap of een dergelijke functie is raadslidmaatschap niet nodig. U wilt echt raadslid worden de komende periode?
‘Ik wil vooral politiek bedrijven in Amsterdam. Ik had heel bewust gekozen voor Nieuw-West, omdat alle issues die landelijk en zelfs internationaal spelen hier plaatsvinden. In de wijk moet je het doen. Nieuw-West heeft bestuurders en politici nodig die willen vechten, die durf en lef hebben. Helaas word ik geen voorzitter. Ik ben lijstduwer van de stedelijke lijst, omdat ik Lodewijk Asscher als geestverwant zie en hem wil steunen. Mensen zeggen weleens: “Jij bent te groot voor West, te groot voor de lokale politiek.” Dan denk ik: jullie zijn te klein voor West! Niemand is te

en vaardig. Zij zijn niet ziek, zij kunnen gewoon aan de slag! Wat je met zo iemand moet doen is zeggen: je hebt kracht, je hebt power. Ga solliciteren!’

En discriminatie die zij wellicht tegenkomen, moeten zij zien als een uitdaging?

‘Niet als een uitdaging, als een drempel die in mensenlevens staat. Die drempels mag je nooit als excuus gebruiken om dan maar niets meer te ondernemen. Je moet ertegen vechten. Als samenleving moet je er daarnaast een punt van maken dat discriminatie onaanvaardbaar is, maar tegelijkertijd weet je dat je er niet altijd de vinger achter weet te krijgen. Waar het mij om gaat is dat ik tegen jongeren zeg: luister, ik weet dat discriminatie bestaat en *du moment* dat we het hard kunnen maken, ben ik jullie eerste partner. Het mag echter nooit een excuus zijn om niks van je leven te maken. Voor mij gaat de geest voor

op te houden. Je moet altijd proberen de kennis, ervaring en expertise die je in huis hebt in dienst te stellen van mensen in de stad of het land. Ieder op zijn beste plek. Menswaardigheid zit niet in een uitkering hebben en je van alles kunnen veroorloven, het zit vooral in die uitkering niet nodig hebben. Heel veel kinderen hebben nooit werkende voorbeelden gezien: vader is altijd werkloos geweest, moeder spreekt de taal niet en is ongeschoold. Waar moet je dan je arbeidsethos vandaan halen?’

Hoe treedt u als politicus dergelijke gezinnen op een constructieve manier tegemoet?

‘Daarom moeten we achter die voordeur komen. We hadden laatst een jongen die niet kwam opdagen bij een werktraject. Het bleek dat die jongen de enige in huis was waarvan vereist werd dat hij om 8 uur op zijn werk was en de rest lag lekker de hele dag te slapen. Zo’n omgeving motiveert niet. Wat je dan doet, is tegen die mensen zeggen: zo kan het niet verder. Zo’n vader en moeder moet je bewegen tot het voelen van de morele verplichting iets van hun leven te maken. Soms is het de taal leren, soms is het een werktraject. Er is maar één iemand die een situatie kan veranderen en dat ben je zelf. Dat apparaat eromheen is nodig, om soms even dat duwtje te geven. Je moet je als overheid niet overmatig overal mee bemoeien, maar je bemoeizucht moet functioneel zijn.’

Het wordt u vaak verweten dat uw ‘duwtjes’ om dingen te veranderen te ver gaan. Zo wilt u bijvoorbeeld de Gay Pride in Slotervaart laten starten, in een wijk waar veel mensen nog helemaal aan het begin van homo-acceptatie staan.

‘Ik heb een hekel aan onverschilligheid en aan onrecht. Als ik merk dat een grote groep in onze stad zich niet veilig en vrij voelt, dan maak ik mij daar net zo boos over als over de huilende vrouw die hier binnenkomt en haar portiek niet in durft vanwege intimiderende hangjongeren. Tegen zo’n vrouw, of tegen homo’s kan ik niet zeggen: weet u mevrouw, het is een proces, het zijn pubers en het is van alle tijden. Dat het van alle tijden is betekent niet dat je het moet accepteren. Het is ook van alle tijden dat je onrecht bestrijdt. Het gaat om fundamentele rechten en dan zeg je niet: wacht nog maar even twintig jaar. Iedereen moet optimaal gebruik kunnen maken van zijn burgerrechten. De vrijheid van moslimjongeren om moslim te zijn is dezelfde vrijheid als die van de homo om homo te zijn. En de toevoeging die ik heb gedaan is dat het ook dezelfde vrijheid is van

‘Iemand als Wilders moet je verslaan in de politieke arena.’

groot om een deel van de stad, gemeenschap of wijk te dienen. Lijstduwerschap is vaak symbolisch, maar ik zeg tegen de mensen: u kunt op mij rekenen de komende vier jaar als u op mij stemt. Ik ga wél die Raad in. Ik wil de straat, de zaken die daar spelen, naar de politiek brengen.’

U staat er tegelijkertijd om bekend de politiek de straat in te brengen. U wilt tot achter de voordeur mensen op hun verantwoordelijkheden aanspreken. U kwam zelf naar Nederland toen u tien jaar was en bent keihard gaan studeren: de taal gaan leren, de krant gaan lezen. Moeten dat soort zaken niet uit iemand zelf komen?

‘Waar het mij om gaat is het feit dat mensen een hoofdrol spelen als het gaat om hun eigen leven. Natuurlijk maakt het uit in welke wieg je bent geboren, maar de mate waarin je iets van je leven maakt, wordt voor een deel bepaald door de mate waarin je je inspant. Je moet mensen niet ziek verklaren. Dat doen welzijnsmedewerkers vaak en zij stoppen mensen dan in allerlei trajecten en projecten. Veel van die mensen zijn goed gebekt

de vorm. Uiterlijke vormelijkheden als baarden, hoge broeken en hoofddoeken zijn lang niet zo belangrijk als de geestelijke opdracht om rechtvaardig en redelijk te zijn, onrecht te bestrijden en jezelf te vormen. Een hulpverlener kan tegen mensen zeggen: gaat u maar lekker achterover leunen, wij regelen het allemaal voor u, maar dan blijf je voor iemand regelen. Dergelijke hulpverlening moet een soort antibioticakuur zijn.’

Kort en krachtig?

‘Precies. En we weten van een antibioticakuur dat als je die tot in de eeuwigheid herhaalt, je er immuun voor raakt. Het helpt dan niet en is ontzettend duur. Van dat gehospitaliseer wil ik af. Ook bij kinderen werkt het zo. Kinderen hebben vaak ‘een achterstand’, terwijl we ze juist moeten benaderen als kinderen met potentie! Die potentie gaan we ontwikkelen en verzilveren. Iedereen moet naar vermogen bijdragen. Als je in staat bent om te werken en er is werk, dan behoort je gewoon te werken. De mentaliteit van werken, het arbeidsethos, dat is voor mij belangrijk. Je hebt handen om te werken en niet om

‘Bemoeizucht moet functioneel zijn.’

iemand om homo én moslim te zijn. De Gay Pride is voor mij een instrument om een statement te maken. Het emancipatieproces moet gaande gehouden worden. Ook hetero's moeten deelnemen aan die strijd. Vrouwenemancipatie is ook geen zaak van vrouwen alleen. We zijn er nog lang niet. We gaan een proces in dat nog moet beginnen. We kampen met een heel diep probleem, namelijk dat bepaalde mensen helemaal niet over homoseksualiteit denken en praten. Dat vraagt om interventies, confrontaties, debat en dialoog. Ik voer hele oprechte, serieuze, intense gesprekken met mensen uit de buurt. Het werkt echt! Homoseksualiteit was voor veel mensen altijd iets van anderen waar ze niet over na hoefden te denken. Dan vroeg ik: wat als het je dochter is, of je zoon, is hij dan minder zoon, zij minder dochter?

Praat u weleens met Wilders?

‘Ik heb vaak handreikingen gedaan. Wilders moet je verslaan in de politieke arena, in de Tweede Kamer, in de wijk. Helaas gaat hij debatten vaak uit de weg. Ik vind overigens niet dat het om Wilders als persoon moet gaan, maar om het fenomeen.

Politieke partijen moeten nadenken over een visie op Nederland waar alle mensen bij gaan horen. Als je van Nederland houdt, doe je geen dingen die de Nederlandse belangen beschadigen. Wilders dient op geen enkele positieve manier het landsbelang. Ik heb hem gezegd dat hij verkeerd bezig is. Het grote deel van de moslims is niet aan het islamiseren, die omarmen juist de moderniteit! Vrouwen gaan rijles nemen, hoofddoeken passen zich aan mode aan. Kijk om je heen! Sluit nou een coalitie met die moslims om de extremistische gevallen te bestrijden. Veel mensen hebben het gevoel dat niemand een oplossing voor hun problemen heeft en besluiten dan op Wilders te stemmen. Slechts een kleine groep is echt xenofob en niet op andere ideeën te brengen, maar bij de rest valt iets te winnen. Mensen willen gewoon dat je ziet in welke ellende ze zitten. Dat je daar als politicus een visie op hebt en dat je ook een missie hebt om het op te lossen. Dat wil ik uitstralen. Dan stel je voor een deel mensen ook gerust. Mensen verwachten heus niet dat je problemen van de ene op de andere dag oplost. Als je inspanningen pleegt kunnen ze heel geduldig zijn en oplossingen afwachten.’

Mensen laten zien dat u hun problemen ziet en er iets aan gaat doen is uw alternatief op Wilders enerzijds en extremisme anderzijds?

‘Als samenleving moeten we vooral mensen vormen die zélf nadenken. Je hebt mensen die volgzzaam zijn, niet kritisch nadenken, de Imam bijvoorbeeld blindelings gehoorzamen. Dan krijg je dus foute types die achter foute ideologieën aanlopen. Dat is de groep extremisten en geweldverheerlijkers die we moeten aanpakken. Daarnaast moeten alle mensen de vrijheid ervaren om eigen keuzes te maken: laat ik een baard staan, draag ik een hoofddoek? Niemand mag door zijn omgeving zodanig geïntimideerd worden dat ze geen eigen keuze kunnen maken. In het onderwijs moeten we onze kinderen zoveel mogelijk tools geven om kritisch te leren denken: hoe kom ik achter waarheden, hoe doorgrond ik dingen, hoe stel ik vragen? Ons systeem valt of staat bij het vormen van sterke persoonlijkheden die kritisch zijn en zich durven uitspreken. En vergeet niet: alle verworvenheden die we nu hebben zijn niet zonder gevecht verkregen. En we blijven vechten, ook al kost het tijd.’ ■